

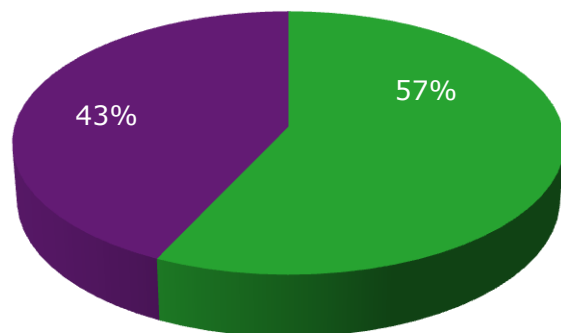
Vmbo-leerlingen en geld

Een onderzoek over
(leren) omgaan met geld

Financiële kennis: les over geld op school

Krijg je op school wel eens les over hoe je met geld moet omgaan? (n=508)

■ ja ■ nee

- ▶ **Les op school:** bijna drie vijfde (57%) van de vmbo-leerlingen zegt dat hij/zij op school wel eens les krijgt over hoe je met geld om moet gaan. 43% krijgt hier *nooit* les over.
- ▶ **Belang van les op school over omgaan met geld:** 58% van de vmbo-leerlingen vindt het (heel) belangrijk om op school les te krijgen over omgaan met geld, 7% vindt het (heel) onbelangrijk en 34% van de leerlingen is neutraal.

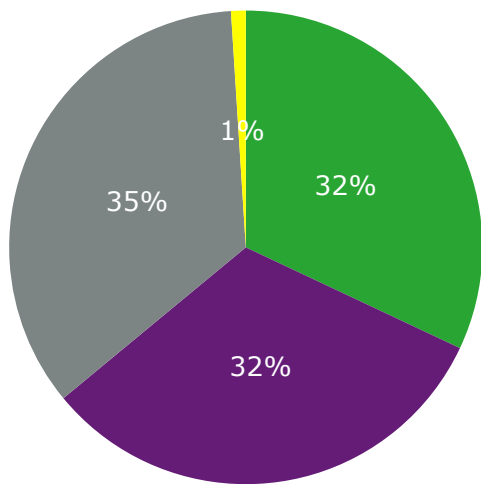
Financiële kennis: belangrijke onderwerpen

Welke onderwerpen over omgaan met geld zouden behandeld moeten worden tijdens de lessen? (maximaal drie antwoorden mogelijk)	Basis: n=297 (leerlingen die het belangrijk vinden dat zij op school les krijgen over omgaan met geld)
Rondkomen met je geld (niet meer uitgeven dan je hebt)	61%
Geld verdienen	35%
Sparen	34%
Zuinig zijn met geld	26%
Veilig betalen	25%
Geld uitgeven	21%
Hoe een bank werkt	20%
Zakgeld	18%
Lenen	14%
Belastingen	10%
Hoe je een bankpas/creditcard gebruikt	8%
Verzekeringen	6%
Hoe je kunt betalen met je mobiele telefoon	4%
De verschillende soorten geld (muntgeld, papiergeld)	2%

- ▶ **Onderwerpen:** Volgens de ruime meerderheid van de vmbo-leerlingen (61%) is 'rondkomen met je geld (niet meer uitgeven dan je hebt)' een onderwerp dat behandeld zou moeten worden tijdens de lessen omgaan met geld. 'Geld verdienen'(35%) en 'sparen'(34%) volgen hierna.
- ▶ **Meer willen leren:** Iets meer dan een kwart van de bovenbouwleerlingen (27%) had in de onderbouw meer willen leren over omgaan met geld, 25% vindt dit niet, 44% is neutraal en 4% heeft hier geen mening over. Van de vierdeklassers had 33% in de onderbouw meer willen leren over omgaan met geld (40% neutraal, 23% oneens, 4% geen mening).

Financieel gedrag: geld uitgeven

Ik geef gemakkelijk geld uit (n=508)

■ eens ■ oneens ■ neutraal ■ geen mening

- ▶ **Gemak geld uitgeven:** een even groot deel van de vmbo-leerlingen is het eens (32%) als oneens (32%) met de stelling 'ik geef gemakkelijk geld uit'.
- ▶ **Verskil in leeftijd:** Opvallend is dat naarmate de leerlingen ouder worden, zij vaker aangeven gemakkelijk geld uit te geven; in de onderbouw (leerjaar 1 en 2) is gemiddeld 28% het eens met de stelling, in de bovenbouw (leerjaar 3 en 4) loopt dit op tot 38% gemiddeld.

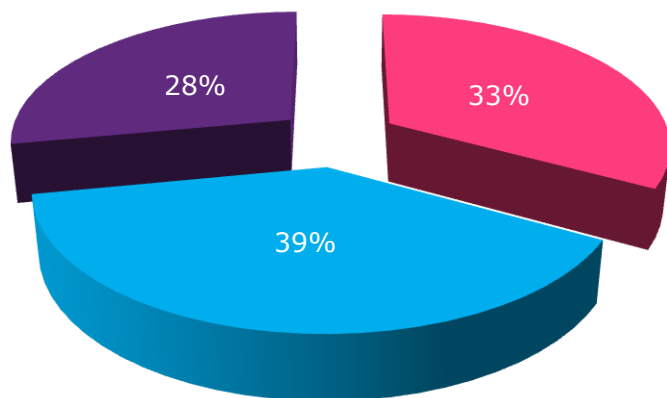
Financieel gedrag: wat doen bij tekort?

<i>Wat doe jij als je iets wilt kopen en je hebt te weinig of geen geld?</i> (meerdere antwoorden mogelijk)	Basis: allen=508
Ik wacht nog met kopen	61%
Ik vraag geld aan mijn ouders of anderen	28%
Ik leen geld van mijn ouders of anderen	17%
Ik haal geld van mijn bankrekening	14%
Ik vraag of iemand anders het voor me wil kopen (bv mijn ouders of opa/oma)	13%
Dat gebeurt nooit	6%
Aantal antwoorden	704
Gemiddeld aantal antwoorden	1,4

- **Wachten, sparen of lenen:** de meeste vmbo-leerlingen (61%) wachten met kopen van een gewenst product, als hij er op dat moment te weinig geld voor heeft. Ruim een kwart (28%) vraagt geld aan de ouders of anderen om het gewenste alsnog te kunnen kopen, 17% leent het benodigde geld van ouders of anderen, 14% haalt het geld van de bankrekening en 13% vraagt of iemand anders het gewenste product wil kopen. Bij 6% van de vmbo-leerlingen komt deze situatie nooit voor.

Financieel gedrag: sparen of uitgeven?

Wat doe jij met je geld? Geef jij het vooral uit of spaar jij vooral? (n=508)

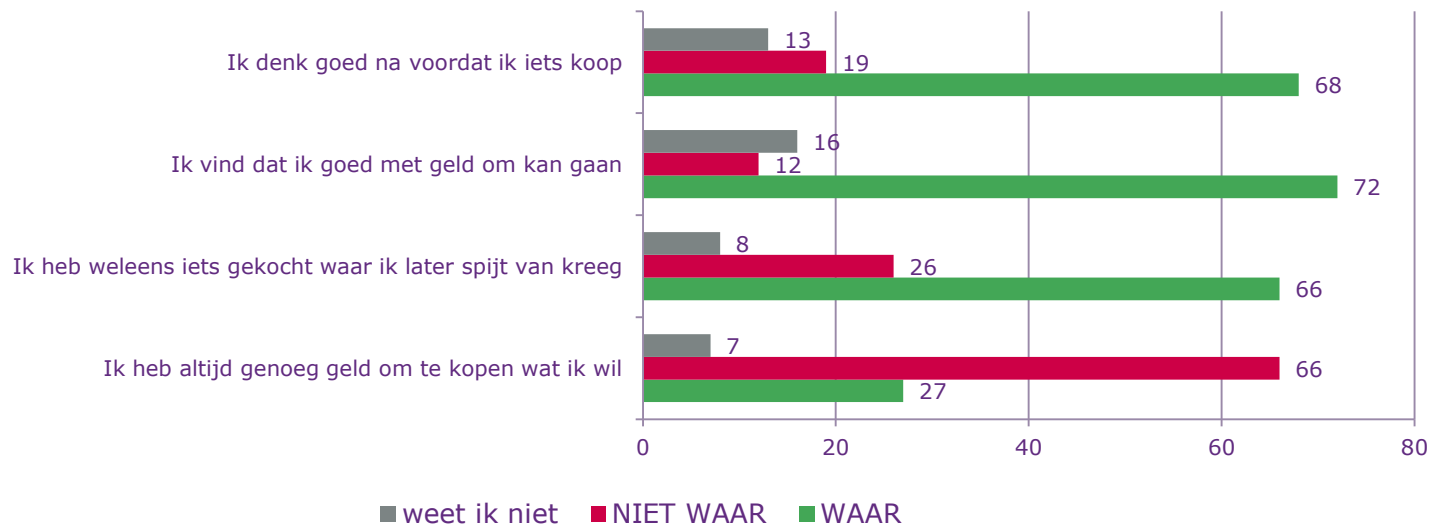

■ het meeste uitgeven ■ helft uitgeven, helft sparen ■ het meeste sparen

- ▶ **Sparen of uitgeven:** Een derde (33%) van de vmbo-leerlingen zegt het meeste van het geld uit te geven, twee op de vijf leerlingen geven de helft uit en sparen de andere helft en meer dan een kwart (28%) van de leerlingen spaart het meeste.
- ▶ **Verskil in leeftijd:** Opvallend is dat naarmate de leerlingen ouder worden, zij vaker aangeven het meeste van het geld uit te geven. Er zit een stijgende lijn in het percentage dat aangeeft het meeste uit te geven naarmate het leerjaar stijgt:
 - 27% leerjaar 1
 - 28% leerjaar 2
 - 34% leerjaar 3
 - 42% leerjaar 4

Stellingen omtrent geld

Is dit voor jou waar of niet waar? (n=508, in %)

- ▶ **Nadenken over aankoop:** De meeste vmbo-leerlingen (68%) zeggen goed na te denken voordat ze iets kopen.
- ▶ **Omgaan met geld:** Bijna drie kwart van de leerlingen (72%) is van mening dat zij goed met geld omgaan.
- ▶ **Spijt:** Toch geeft twee derde van de vmbo-leerlingen aan dat zij wel eens spijt hebben gehad van iets wat zij hebben gekocht.

Onderzoeksverantwoording

- **Methode:** Online vragenlijst (CASI), onder deelnemers van het InVotes consumentenpanel (NoTies)
- **Onderzoekperiode:** Het veldwerk heeft gelopen van 26 april t/m 4 mei 2016.
- **Doelgroep:** vmbo-leerlingen (alle niveaus)

Het **onderzoek** is uitgezet onder een representatieve groep ouders, gebaseerd op de MOA Gouden Standaard. Er is geselecteerd op de leeftijd (12 t/m 16 jaar) en het schooltype (alle vmbo-niveaus) van de kinderen.

- **N= 508 jongeren**, waarbij:
 - n= 254 jongens en n= 254 meisjes
 - Leerjaar 1: n= 136
 - Leerjaar 2: n= 131
 - Leerjaar 3: n= 112
 - Laarjaar 4: n= 128